

3. Особистісно орієнтоване навчання.-Режим доступу: https://pidru4niki.com/14810405/pedagogika/osobistisno_oryentovane_navchannya

4. Козенков Д. Є. Інноваційний розвиток та людський потенціал: оцінка та стимулювання / Д. Козенков, В. Вашкелєвич, К. Солошенко, Е. Якубова / Під ред. К. Ф. Ковальчука – Дніпропетровськ : Системні технології, 2004. – 157 с.

5. Шапран О. І. Система інноваційної підготовки майбутнього вчителя в умовах навчально-наукових-педагогічних комплексів: монографія / О. І. Шапран. – Переяслав-Хмельницький: Вид-во С. В. Карпук, 2008. – 285 с.

Дубровська Б.І., студентка ПОСП-1;
Науковий керівник:
к. пед. н., доц. **Лавренова М.В.**
Мукачівський державний університет

РОЛЬ СІМ'Ї В СОЦІАЛІЗАЦІЇ МОЛОДШОГО ШКОЛЯРА

Соціалізація – процес засвоєння і активного відтворення людиною соціального досвіду, оволодіння навичками практичної і теоретичної діяльності, перетворення реально існуючих відносин [1]. Сім'я як первинний осередок суспільства є ключовою ланкою в процесі соціалізації особистості. Сімейний дохід, соціальний стан, освіта, рід занять батьків – в значній мірі визначають життєвий шлях дитини. Крім виховної функції, яку здійснюють батьки, на його соціалізацію впливає внутрішньо-сімейна атмосфера, причому ефект цього впливу накопичується з віком. Сім'я для молодшого школяра – перший і основний фактор соціалізації. Проблемі соціального впливу сім'ї на дитину присвячені дослідження Є. Арнаутової, В. Бойко, І. Гребенкова, Л. Загік, В. Іванової, В. Котирло, З. Матейчек, Т. Репіної, О. Савченко, Н. Стародубової, Г. Хоментаскас та інші.

Агентами соціалізації виступають люди і соціальні інститути, включені в цей процес, – батьки, однолітки, вчителі, представники церкви, телебачення та інші ЗМІ. Хоча всі вони можуть мати на дитину великий вплив, сім'я, як правило, є найбільш значущою частиною світу дитини. З цієї причини вона зазвичай розглядається як первинний і найбільш потужний агент соціалізації, який грає ключову роль у формуванні особистісних рис і мотивів; в керівництві соціальною поведінкою; в передачі цінностей, віри і норм, властивих даній культурі.

Дослідники виділяють наступні фактори соціалізації, що впливають на процес соціалізації особистості. А. Мудрик умовно розділив їх на чотири групи:

- мегафактори – світові планетарні процеси (екологічні, демографічні, економічні, військово-політичні), які надають вплив на життя всіх людей, отже, на цілі та зміст виховання;
- макрофактори – умови соціалізації всіх або дуже багатьох людей: космос, планета, світ в цілому, країна, суспільство, держава;
- мезофактори – етнос, тип населення, місто або село, в якому живе людина;
- мікрочинники – інститути соціалізації, з якими людина безпосередньо взаємодіє: сім'я, школа, суспільство однолітків, трудовий або військовий колектив [2].

Процес соціалізації дитини в сім'ї починається з перших місяців його життя. Сім'я – мікросередовище, що впливає на дитину, з віком цей вплив значною мірою слабшає, але ніколи не втрачається повністю. Помилки і прорахунки виховання в ранньому віці можуть виявитися непоправними і проявитися пізніше в асоціальній поведінці. Тому в суспільстві немає такого інституту, який міг би замінити сім'ю і її функції початкової соціалізації дітей. Процес соціалізації багатогранний і постійний, він відбувається поступово. Вплив сім'ї на формування особистості дитини набагато перевищує виховний вплив інших факторів. Тільки в сім'ї йде становлення певних якостей і психічних новоутворень особистості.

Сімейне виховання поєднує в собі цілеспрямовані дії батьків з об'єктивним стихійним впливом життєдіяльності сім'ї. До групи спеціальних виховних впливів відносяться

цілеспрямовані дії і вчинки дорослих, зміст яких – навчити дитину, дати йому зразок, спонукати до наслідування, пояснити тощо. Часто батьки не приділяють належної уваги стихійним факторам виховання.

Стихійні впливи – неусвідомлені, неконтрольовані впливи на дитину, що повторюються щодня, наприклад, манери поведінки дорослих, укорінені звички, їх розпорядок дня та ін. Перші уявлення про взаємини людей дитина отримує, спостерігаючи за взаємовідносинами оточуючих його дорослих. Їх поведінка, а також їхнє ставлення до нього самого, його вчинкам стає для малюка програмою поведінки. Маленькі діти вважають, що їхні батьки поведуться завжди правильно, тому копіюють їх поведінку. Педагоги зізнаються, що мимоволі багато про сім'ю вихованців часто дізнаються з ігор. Вони наводять численні приклади, як діти грають в «п'яних», «здають» пляшки, лихословлять, нешанобливо ставляться до старших або, навпаки, дитина, що грає роль тата, піклується про малюка, ласкава з «дружиною», виконує трудові доручення, ввічлива.

Таким чином, сім'я для молодшого школяра як перше дзеркало людського спілкування, умова і джерело розвитку майбутньої особистості, як потужний фактор становлення соціальної сторони особистості дитини, яка формує життєву позицію дитини, що впливає на встановлення їх взаємин з оточуючими, на формування мотивів поведінки і ціннісних установок.

Список використаних джерел

1. Зозуляк-Случик Р. В. Основи соціалізації особистості : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / Р. В. Зозуляк-Случик. – Івано-Франківськ : НАІР, 2015. – 218 с.
2. Мудрик А. В. Социальная педагогика: [учебник] / Анатолий Викторович Мудрик. – М. : Издательский центр «Академия», 2000. – 200 с

Дуда О.-М. О., студентка групи ПО-1 ОС «Молодший бакалавр»,
Науковий керівник:
ст. викладач **Майборода І. Е.**
Мукачівський державний університет

ВИВЧЕННЯ НАРОДНОГО МИСТЕЦТВА ЯК ЗАСІБ ДУХОВНОГО ЗРОСТАННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

На сучасному етапі становлення національної системи освіти в Україні головним є розвиток особистості, здатної до сприймання, розуміння і творення матеріальних і духовних цінностей. Як зазначено в Національній доктрині розвитку освіти України у ХХІ ст., головною метою української системи освіти є створення умов для розвитку і самореалізації кожної особистості як громадянина України, формування поколінь, здатних навчатися впродовж життя, створювати і розвивати цінності громадянського суспільства. Система освіти має забезпечити не тільки розвиток творчих здібностей але й формувати духовні та естетичні якості особистості. Саме мистецтво впливає на духовне життя людини, її почуття, потреби та смаки.

У контексті нових підходів до побудови національної системи освіти особливої актуальності набувають дисципліни освітньої галузі «Мистецтво», які мають забезпечувати духовно-творчий розвиток школярів. В цьому сенсі однією з найважливіших проблем є відродження національної самобутності школи, оскільки вона формує майбутнє нації, її соціальний і культурний генофонд, виступає надійним інструментом у вихованні громадян – патріотів, громадян – творців. Формування особистості проходить під впливом великої кількості факторів, серед яких важливе місце займає мистецтво. Саме воно дає можливість глибше пізнати історію і побут, національні традиції українського народу, формувати естетичні почуття, смаки, переконання [1].

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>